

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XLVI. Commodum & precarium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

apud ipsum deposuit: tamen si dominus cum fure simul petat, domino restitui debet de aequitate. Glossa in cap. bona fides supra.

530 Quid etiam si dominus, post commissam fidei meae rem suam, incidisset in crimen, propter quod bona ipsius fisco essent adjudicata, teneretne rem ipsam deponenti illi restituere: an fisco?

Respondet, si tantum naturale, & gentium jus intueamur, ei qui deposuit restituenda est; si civile jus, & legum ordinem, magis in publicum deferenda est: nam male meritis publicè, ut aliis exemplo ad deterrenda maleficia sit, etiam egestate laborare debet. L. bona fides ff. de positi. Equum est tamen quod depositarius legis naturalis benignitatem, civilis legis rigori preferendo, rem illam reddat deponenti; eò quod ipsius (licet male meriti) conditio (in ordine ad depositum) deterior non sit quam latronis, cui repositi secundum legis dispositionem restituendum est depositum.

531 Quid denique, si famulus monile pretiosum ex parte Titii, heri sui, apud me deposuerit; & ego (Titium non cognoscens) illud bonâ fide restituerim Sejo, putans esse Titium, istius famuli herum, cognito errore, teneorne valorem illius Titio restituere?

Respondet, non teneri Celsus ait: quia nullus dolus intercessit. L. depositum §. si rem ff. de positi. Hinc etiam hæres, inter res testatoris inveniens rem depositam; ignorans esse talem, si eam bonâ fide distraxerit, vel consumpserit, restituere non tenetur, nisi pro quanto factus inde esset ditior. L. depositum §. quod autem ff. de positi.

CAPUT XLVI.

Commodatum & precarium.

532 Commodatum est rei ad certum usum gratuita ad designatum tempus concessio, ante quod repeti non potest. Precarium est rei ad usum gratuita concessio ad nutum concedentis quovis tempore revocabilis. Hinc patet, rei commodatæ, vel precariæ datæ, dominium manere apud concedentem; ipsique proinde ordinariè perire, si absque culpa commodatarii pereat. Nec ipsi ordinariè imputatur casus fortuitus, absque culpa contingens; tamen, cum gratiâ sui tantum commodatum accepit, de levissima culpa teneatur. cap. cum gratiâ de commodato. Et L. si ut ceriò §. nunc videndum ff. commodati. Vide dicenda cap. 112. n. 1088. & 1089.

533 Nec ad id solum tenetur commodatarius; verum etiam 1º. ad non utendum re commodatâ aliter quam dominus concesserit. Aliâ non solum commodati, verum furti quoque tenetur: quemadmodum qui equo, vel vestimento aliter quam commodatum est utitur. L. si ut ceriò §. quinimo ff. commodati. Quod Justinianus l. 4. Institut. tit. 1. §.

Tom. II.

furtum autem sit; cum hac exponit restrictione, si se (commodatarii) intelligant id invito domino facere, eumque, si intellexisset, non permissurum. At si permissurum credant, exera crimen videri. Optimâ sanè distinctione: quia furtum sine affectu furandi non committitur.

2º. ad rem convento tempore restituendam.

3º. ad res commodatas custodiendas pari cum suis diligentia. L. de restituendis C. de commodato. Unde si res commodata pereat, vel deterior fiat culpâ ipsius, tenetur de damno. De eo proinde tenetur, si cum posset res commodatas salvas facere, suas pratulit. Citatâ L. si ut ceriò §. quod verò.

De precario nihil speciale dicendum occurrit, nisi quod qui illud precario concedit, sic dat, quasi tunc recepturus, cum sibi libuerit precarium solvere. L. precarium ff. de precario. Ideò n. 532. dixi, quod ad nutum concedentis sit revocabile. Solvitur proinde 1º. cum placuerit ei qui precarium concessit. Cap. precarium de precariis. 2º. solvitur obitu ejus cui concessum est, non verò obitu concedentis. Ibidem. Quia tamdiu subsistit, quamdiu vult qui concessit; tamdiu autem velle censetur, quamdiu per hæredes ipsius non revocatur. 3º. cum ipsum alienari contingit in favorem alterius, concessum precarium continuare nolentis. Ibidem.

CAPUT XLVII.

Locatio & obligationes locatorum.

Locatio est contractus, quo rei vel personæ usus, vel fructus ad tempus pretio conceditur. Differt 1º. à commodato & precario; quibus rei usus gratis conceditur. 2º. à venditione, per quam non rei duntaxat usus, sed ipsa res conceditur; non ad tempus, sed absolutè. 3º. ab emphyteusi, quod fieri possit ad tempus minus decennio, non emphyteusis.

Locari possunt non solum res, sed & personæ, v. g. ad servitium, & non solum res mobiles, sed & immobiles, iis exceptis quæ jure canonico, vel civili locari prohibentur; uti per Concilium Tridentinum sess. 25. de reform. cap. 11. locari prohibentur jurisdictiones ecclesiasticæ, seu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in spiritualibus. Bonorum verò ecclesiasticorum locationes ibidem invalidæ declarantur, si anticipatis solutionibus fiant in præjudicium successorum. Locare etiam domum suam usurario publico sub pœna excommunicationis prohibetur cap. usurarum de usuris.

Jure autem civili locare servitutem agrî v. g. nemo potest. L. locare ff. locati. Et is qui fundi nudum habet usum, nulli alijus quod habet locare potest, licet is qui usum-fructum habet, possit hoc facere. Justinianus lib. 2. Institut. tit. 5. Denique si quis patiat in domo sua quemdam leonem; & hac denunciata cognos-

FFF 2